

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 62.

Tiende Session.

20de Møde.

Fredagen den 29de October Kl. 1.

(Fortsat.)

Tseberning (fortsat): Man bebrejder, at Sparekasserne have faaet Lov til at tage høiere Rente; jeg kommer her ind paa et Gebeet, som ikke ganske hører til Sagen, men jeg troer, at det er rigtigt at benytte Leiligheden til en Udtalelse derom. Skulde man med Hensyn til Sparekasserne gjøre Noget, som laa i Sparekassernes Natur, saa skulde man ikke alene ikke binde dem til en vis Rentefod, men man skulde paalægge dem at tage en saa høi Rentefod, som de kunde faae, medens de derimod kun maatte uddele til dem, der indskjød Penge, en forholdsvis lavere Rente, og hvorfor? Fordi der, naar en Sparekasse træder frem som et Laaneinstitut, fremkaldes en unaturlig Tilværelse. Det er unaturligt og en aabenbar Modsatning, naar en Kasse, som paatager sig at opsamle en Mængde smaa Capitaler for Andre, og som paa enhver Tid maa være paa rede Haand for at kunne tilbagebetale dem igjen, udlaaner Penge til Folk, for hvem Hovedbetingelsen for Laanet er, at det er skadigt; thi det er ingen Ting, at Retnen er lav, men Hovedtingen er, at Opsigelsen er sjelden. Hvad er det, som har gjort vore Forhold her i Landet mere ængstelige i denne Krisistid? Det er, at saadanne Instituter, som til en given Tid maatte benytte deres Midler, maatte være paa rede Haand med dem, have været nøbte til at opstige Capi-

taler. Hvad er det, der har bragt Staten i den Nødvendighed at blande sig derimellem? Det er, at uden Statens Mellemkomst vilde den Uforstand, — thi jeg kalder det Uforstand — som har styret disse Instituter, have bragt det derhen til, at der vilde være kommet Ruin over mange Mennesker, naar man ikke havde hjulpet dem igjennem. Hvad er det naturlige Middel til at skaffe Sparekasserne Anledning til at komme til at dække de mulige Tab, som de ved disse Omsætninger muligens kunne lide? Det er, at give dem en simpel Frihed til at anbringe deres Midler saa fordeelagtigt, som de paa nogen Maade kunne; det ligger i Sagens egen Natur. Skulde man gjøre Noget for Sparekasserne, saa skulde det aabenbart være at forbyde dem Udlaan af denne Art, tvinge dem til at have deres Midler s. Ex. i Creditforeningsobligationer. Der er intet saa naturligt Besiddelsesmiddel for en Sparekasse som Creditforeningsobligationer, hvoraf der jo findes meget smaa, og naar enhver saadan Obligation blev indskreven og henlagt som en bestemt Person tilhørende, for hvem Sparekassen bliver en Deposittokasse, saa blev Sparekassen, hvad den skulde være. Det er Sparekassens indre Natur at opsamle smaa Capitaler og at være Deposittokasse, men det er imod dens Natur at være Laanekasse.

Idet jeg nu slutter, skal jeg kun udtale, at det er uklart for mig, hvorvidt det er muligt at tilveiebringe en Lov, som gaaer ud paa at begrænnde Bevillingsmyndigheden; det er ikke Noget, vi efter min Formening kunne komme til ved 2den Behandling af denne Lov, fordi